r. 1913 6609) a zmateční stížnosti na 2939 (v r. 1913 3422). Počátkem roku běžícího dostavily se již účinky novely pro úlevy soudům (změna §u 502. c. s. ř.), neméně však i další následky válečného stavu (všeobecná stagnace v podnikání a obchodování, přiročí, nechuť po dobu válečnou k provádění sporů vůbec a j. v.), vše však v takové míře, že agenda nejvyššího soudu klesla proti dříve o plné dvě třetiny. Úkaz to nevídaný! Jediný den v týdnu stačí nyní, by věci pro neveřejná sezení určené byly předneseny. Úleva tím členům nejv. soudu nastalá bude dle intencí prvního presidenta jeho použita k zpracování návrhů pro četné judikáty o různých sporných otázkách, čímž zajisté jednotnosti judikatury bude posloužено. Nejbližší doba ukáže, že volného času bylo hojně a účelně využito.

F.

Zprávy spolkové.

Členské schůze. Ve schůzích konaných za četné účasti členů i hostí dne 24. dubna a 15. května 1915 za předsednictví dv. rady dra. Podbrdského, přednášel p. dr. Emil Kostka, kand. adv. a obhájce ve Vídni, »O svedení v právu rakouském a cizím«. Přednášející poukázal především na sociálně-politický význam trestnosti činů směřujících proti pohlavní mravnosti, jež rozlišil na ty, jež dějí se s vůlí a proti vůli súčastněných subjektů. Jednati chce jen o oněch, jichž subjektem i objektem ostatně může býti muž i žena. Dohledem ve smyslu § 132. tr. z. rozumí činnost negativní, t. j. bdění, aby mravnost svěřené osoby nepoklesla. Při kriteriu »svěřenosti« může běžeti i o osobu plnoletou. Svěřeny k výchově jsou osoby, o něž běží, rodičům (i adoptivním), pěstounům, učitelům, vychovatelům, dle dosavadní judikatury i učedník mistru. Otázku, náleží-li povinnost k »výchově« i zaměstnavateli vůči služce, resp. jsou-li tyto onomu »svěřeny«, zodpovídaly starší, šablonovité řády čelední kladně; v moderních, na př. vídeňském resp. dolnorakouském, tento názor již opuštěn. Sporna jest otázka ta na př. ohledně vyšetřujících soudců (vůči obviněným) a lékařů (vůči pacientům); ohledně oněch zodpovídá ji Lammasch kladně, Stoss záporně — ohledně druhých ji přednášející popírá, ač nejv. soud ji přisvědčuje.

Ohledně objektu resp. oběti činu jest judikatura toho názoru, že bezúhonnosti její netřeba. Pokus je možný.

Přechází k § 506. tr. z. Subjektem je muž, objektem žena. Musí býti pannou? Dle Lammasche může býti i vdova objektem, ovšem počestná. Skutek skládá se z těchto momentů: 1. svedení, 2. slibem manželství (dolus i kausalní nexus), 3. nesplnění slibu. Platí-li slib podmíněný (otěhotněním)? Judikatura podmínky nedbá. přednášející kloní se k názoru opačnému.

Další případy svedení (§§ 504. a 505.) patří vlastně mezi delikty objektivní; jde o panenství.

Přehled ustanovení osnovy a práv cizích odkládá pro pokročilou dobu na příště.

Debaty se účastní okr. soudce Skřipský, nesouhlase v některých bodech s přednášejícím, zejména co do názoru na pojem resp. význam »dohledu« v § 132. tr. z. Poukazuje na znění zákona, maje za to, že stačí dohled subjektu nad objektem a využitkování tohoto poměru dozorčího. Objekt nemusí míti vědomí necudnosti, subjekt ovšem ano. Ohledně »zneuctění« dle § 506. souhlasí, že musí běžeti o pannu. Zákon však neuznává podmínek a mluví prostě o slibu manželství.

Přednášející replikuje na tyto vývody, háje svůj názor. Pojem dozoru (Aufsicht) nelze vykládati de lege ferenda, nýbrž z konkr. okolností případů, jež pod zákon náleží.

Ve druhém oddíle své přednášky pak zmínil se přednášející ještě dodatkem o pojmu »kuplířství« dle rak. práva. Při činu tom třeba i momentu zištnosti (Stoss jinak). Objektem musí býti osoba nevinná, ač kassační soud je názoru opačného, prohlašuje ostatek pokus za nemožný. Finger míní, že objektem může býti jen žena, s čímž přednášející nesouhlasí.

Na to vyložil přednášející zásady nové osnovy tr. z. rak. v souvislosti s osnovou německou. Dle § 273. osnovy je přestupkem svedení dívky (panny) do 16 let, a tresce se i »využitkování« osoby v poměru služebném k souloži. Osnova tresce svedení dětí, kladouc důraz na oběť (osn. něm. na pachatele), dále zneužití duchovními, učiteli, lékaři. § 275. jedná o kuplířství (objektem žena), rovněž i §§ 276.—278., § 279. stihá podporování živnost. smilstva, § 280. t. zv. obchod ženami za hranici.

Na konec pak podal přednášející velmi obsáhlý a zajímavý, o nevšední sečtělosti svědčící přehled příslušných ustanovení resp. zásad téměř všech zákonodárstev evropských i neobyčejně v tom uceleného práva kanadského. V právech francouzskému přizpůsobených (a ovšem i v tomto) tresce se svedení dívky do věku mnohem vyššího (na př. v Belgii až do 21., ve Španělsku dokonce do 23. roku).

Obě přednášky odměněny byly hlučným potleskem a předseda vzdal za ně přednášejícímu srdečné díky.

*

Index k ročníkům I.—XX. »Zpráv Právnické Jednoty Moravské« (úplný ukazatel obsahu těchto ročníků dle spisovatelů, materií a míst zákonných) sestavil Fr. Mrština, c. k. auskultant. Stran 134. Cena 2 K. Objednávky vyřizuje administrace »Zpráv«.

Nákladem Právnické jednoty Moravské. — Tiskem Ant. Odehnala v Brně.